

STAMLIJST der families

:-: PETIT en FRITSEN :-:

Jean PETIT de oudste. Stamt uit de klokkengietersfamilie PETIT, reeds in den aanvang der 15e eeuw in *Frankrijk* en *Zwitserland* bekend; hij werd geboren te *Montigny le Roi* bij Langres (Frankrijk) en huwde met MARIE CRISTINE JULLIEN, geboren te *Sprimont* bij Stavelot (België); zij was een zuster van den klokkengieter ALEXIUS JULLIEN, gehuwd met MARIE STABBARTS; deze woonde te *Lier* (België). ALEXIUS JULLIEN, geen mannelijke opvolgers hebbende, (zijn eenige zoon JOHANNES overleed als kloosterling te *Huybergen*) volgde hem in 1660 JEAN PETIT Sr. naar de *Nederlanden* en zette met deze het klokkengietersbedrijf voort. JEAN PETIT Sr. had vier zonen:

François PETIT, geb. in 1683 te *Montigny le Roi*, beroemd chirurg van den Hertog van Orleans, overleed te *Parijs* in 1766.

Pierre PETIT Sr. keerde terug naar *Frankrijk*.

Jean PETIT Jr. overleed kinderloos in ouderdom van 97 jaren.

Joseph PETIT, geb. in 1695, volgde zijn oom ALEXIUS JULLIEN, die in 1739 te *Lier* overleed, als klokkengieters op. JEAN Jr. en JOSEPH PETIT werkten als reizende klokkengieters, trokken door *Braband*, *Rhijnland*, *Westfalen*, etc. JOSEPH huwde in 1722 JOHANNA MARIA GUNS, dochter van den schout GUNS te *Nederweert*, en vestigde zich op den huize De Donck te *Someren*. Deze JOHANNA MARIA GUNS was eerder gehuwd geweest met MICHIEL DE HAES, waaruit de dochter LUCIA DE HAES huwde met WILLEM KOEKHOVEN. Uit het huwelijk van JOHANNA MARIA GUNS met JOSEPH PETIT sproten: MARIA ALLEGONDA PETIT en twee zoons:

Pierre PETIT Jr. gehuwd met MARIA CATHARINA NEYNEN, deze hadden [eene dochter THERESIA.]

Alexius PETIT Sr. [geb. te *Someren*] in 1722, bracht in 1782 de klokkengieterij over naar *Aarle-Rixtel* en overleed

aldaar in 1803, in den ouderdom van 81 jaren. ALEXIUS PETIT Sr. had twee dochters, MARIA CATHARINA († te A-R in 1838) en JOHANNA GEERTRUDA (geb. in 1759) en drie zonen:

Henricus PETIT, geb. te *Someren* in 1748, was President-Schepen van *Aarle-Rixtel* en overleed aldaar ongehuwd in 1815.

Everardus PETIT, geb. in 1758, overleed eveneens ongehuwd te *Aarle-Rixtel* in 1821. Deze twee verbonden zich in 1778 om hun jongeren broeder, die volgt.

Alexius PETIT Jr. geb. in 1765, dus veel jonger, het klokkengieten te leeren. Hij huwde later met THEODORA EDELBROCK uit *Horstmar*, doch overleed *kinderloos* te *Gescher* in 1843. Deze tak der PETIT's stierf dus daár uit en zijne opvolgers beroepen zich ten onrechte op afstamming uit de PETIT's. Deze drie gebroeders voorzagen gezamenlijk dezelfde landstreken van klokken, zij hadden gieterijen te *Aarle Rixtel*, *Gescher* en *Vechte* in *Munsterland*. ALEXIUS onttrok zich echter wegens drukkende familieomstandigheden aan de leiding van zijn ouderen broeder HENRICUS en vestigde zich in 1787 te *Gescher*; in 1805 sloten zij wederkeerig een contract, luidende dat hij geene klokken in de *Bataafsche Republiek* zou leveren, etc. zij daarentegen niet in *Westfalen*, etc. Bij het overlijden reeds van HENRICUS PETIT in 1815 te *Aarle-Rixtel* ging de klokkengieterij over in handen van een zoon zijner zuster JOHANNA GEERTRUDA PETIT, die met den slot- en uurwerkmaker IZAAK FRITZEN gehuwd was en te *Eindhoven* woonde. Dezes zoon Henricus FRITSEN Sr. geb. te *Eindhoven* in 1784 volgde hem op en leerde van zijn oom HENRICUS PETIT, steeds de ervarendste, en 17 jaar ouder dan ALEXIUS Jr. het klokkengieten en nam na diens overlijden, in 1815 uit dankbaarheid den firmanaam aan van PETIT en FRITSEN, waaronder de zaak nadien tot heden steeds is voortgezet. Hij werd aangezocht door het Gemeentebestuur van *Amsterdam* de stadsklokkengieterij voort te zetten; hem werd het directeurschap aangeboden, hij wenschte echter bij voorkeur zelfstandig te blijven en sloeg het vereerende aanbod af. Daarop besloot het Gemeentebestuur de klokkengieterij op te heffen en

den voorraad metaal, klokken en gereedschappen te verkoopen. De modelplanken zijn destijds gekocht door een geelgieter te *Rotterdam*, handelde onder de firma VAN HENGEL & Zn., die meende dat de modelplanken alleen de kunst zouden medebrengen, doch hij werd hierin teleurgesteld; een der toen verkochte draaibanken, nog bij HEMONY in gebruik geweest, werd destijds door HENRICUS FRITSEN aangekocht en heeft nadien nog lange jaren dienst gedaan; bij het bouwen der nieuwe gieterij in 1906, was zij reeds lang buiten gebruik, zij werd afgebroken en gedeeltelijk als brandhout, gedeeltelijk voor andere doeleinden gebruikt. HENRICUS FRITSEN Sr. overleed te *Aarle-Rixtel* in 1875 in den gezegenden ouderdom van 91 jaren; hem volgde zijn zoon Alexius FRITSEN, als hoofd der klokken-gieterij op. ALEXIUS werd in 1828 te *Aarle-Rixtel* geboren en was langen tijd met zijn vader werkzaam. Hij bracht de klokkengieterij tot hoogen bloei, werd voor zijn werk op vele werelddoelstellingen met goud en zilver bekroond o.a. te Amsterdam, Antwerpen, Brussel, Londen, New-York, Parijs, Rome, Weenen, etc. Op 15 Januari 1902, op zijn 80en verjaardag, wijdde de pers hem een artikel van hulde over zijne kunst en kunstvaardigheid. In zijn meer dan zestigjarige loopbaan als klokkengieter goot hij duizende grootere en kleinere klokken, die nog heden, over de gansche wereld verspreid, zijn welverdienden lof verkondigen. Hij overleed in 1903 te *Aarle-Rixtel*. Henricus FRITSEN Jr., zoon zijns broeders EVERARDUS FRITSEN, in 1874 te *Helmond* geboren volgde hem op, aangezien hij geen mannelijke nakomelingen had en zijn eenig verlangen was, dat de oude traditie in de familie zou blijven voortleven; deze bouwde in 1906 eene nieuwe gieterij, geheel naar de eischen en behoeften des tijds ingericht.

Met ingang van 1 Juli 1913 nam hij den Heer ALEXIUS RÜTRER, klokkengieter te *Gescher* in Duitschland, in de zaak op. Deze was gedurende 23 jaar aan de firma PETIT en Gebr. EDELBROCK te *Gescher* in Duitschland verbonden, leerde van den firmant van jongsaf het klokkengieten, werd alleen door deze in de geheimen ingewijd en was gedurende

de laatste tien jaren aldaar de eenige leider en uitvoerder der gieterij. Noch meer was dit het geval, toen in het voorjaar van 1912 de eenige firmant CARL EDELBROCK, naar *Amerika* ging en de gieterij aldaar in vreemde handen overging. Waar men zoodoende zeggen kan dat de oude tradities, hier wederom vereenigd zijn, en thans met verdubbelde, jonge krachten, de zaken worden voortgezet kan het niet anders zijn, dan dat dit strekken zal tot meerdere bloei der edele klokkengieterskunst.

Enkele uitreksels en copiën uit het archief der firma PETIT en FRITSEN.

25 April 1778. Contract tusschen HENRICUS PETIT, klokgieter, EVERARDUS PETIT, klokgieter, JOHANNA, GEERTRUI PETIT, MARIA, CATHARINA PETIT en ISAÄK FRITSEN. Zij verbinden zich: 1) Voor den tijd van drie jaar binnen de stad *Eindhoven* te zullen wonen, winst en verlies te zullen deelen, — 2) Om ALEXIUS PETIT en PETRONELLA PETIT naar evenredigheid des huishoudens te alimenteeren, zooals dat behoort en den eerstgenoemde het klokkengieterij mede te zullen leeren, — 3) bij het bevinden van overschot de loopende schulden huns vaders te zullen voldoen. Tot nakoming verbinden zij personen en goederen.

23 Februari 1787. De Kriegs- und Domänen-Cammer te Cleve antwoordt op een verzoekschrift van ALEXIUS PETIT, waarbij gelegd was een contract met den Magistraat van *Orsoy* en een, bezegeld attest, dat hij geen uitsluitend privilegie voor zich kan bekomen, maar dat, als hij zich in de provincie wil vestigen, hij het aan de andere vreemden toegestane beneficie kan genieten als anderen.